

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด

เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๗

ชีวิตใหม่

นี่อย่างของนี่ดูเอา นี่เครื่องกินของท่าน ท่านว่าได้กินด้วยได้ทานด้วยถูกต้องเหมาะสม มีแต่กินมีแต่กวนเอาไว้ มีแต่หึ่งแต่หวงอย่างเดียวนั้นเป็นกองทุกข์ ตายแล้วก็ไม่ได้อะไรติดเนื้อติดตัวไป มีแต่เอาไว้ให้ลูกให้หลานให้เหลนแย่งกัน ไม่เกิดประโยชน์อะไร พ่อแม่พาตระหนี่แล้วก็เลยตระหนี่ตาม ๆ กันไป ตายไปแล้วก็ยังมาเป็นเปรตเป็นผีเฝ้าทรัพย์สมบัติอีก ถ้าไม่กรรมหนักกว่านั้นมาเป็นเปรตจนได้แหละ

พระพุทธเจ้าจอมศาสดาจอมปราชญ์เป็นผู้สอนอย่างนั้นทุกองค์ พระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์เป็นนักเสียสละ ไม่มีพระองค์ใดที่ขัดแย้งจากบรรดาพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ให้เป็นความตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เสียสละแก่โลก ไม่มี จอมปราชญ์เดินทางเดียวกันหมด จากนั้นก็สอนโลกให้เป็นผู้เสียสละ ท่านถึงบอกว่าแบ่งกินแบ่งทาน นี่คือคำของจอมปราชญ์ท่าน

อย่ามีแต่กินเฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์ เพียงพุงเดี๋ยวนี้กินไปถึงวันตายเท่านั้นทั้งหมด ปัญหาแล้ว แต่ใจไม่หมดละซี ยังปัญหาเต็มตัว ตายแล้วก็ไปเกิดใหม่อีก เกิดใหม่คุณงามความดีไม่มีชนให้แต่พุงธาตุชั้นธอันนี้เสีย พอตายแล้วมันก็จมไปหมดไม่มีอะไรเหลือติดตัว ไม่มี ความดีติดใจไปก็ไม่ได้รับความสุข มีแต่ความทุกข์ความทรมานอย่างเดียว เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้ทั้งได้กินได้ทาน แบ่งสันปันส่วนให้เหมาะสม

ส่วนมากมีแต่กินนะ มีแต่กินแต่ใช้แต่หึ่งแต่หวงมากกว่าจะสละทำบุญให้ทาน สมบัติอันสำคัญที่จะเข้าสู่ใจนี้ถือว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยไปแล้วเดี๋ยวนี้ ก็เลสมีนานามากเห็นความตระหนี่ถี่เหนียวเป็นสารคุณอันมากมายก่ายกอง โลกจึงมักสั่งสมกัน ตายแล้วก็ขอให้มี ฟังซินะ เรื่องกิเลสมันยอมใครเมื่อไร ตายก็ตามเถอะขอให้มี มีชื่อมีเสียงก็ยังดี ประสาชื่อมีประโยชน์อะไร คนไม่ดีแล้วชื่อดีขนาดไหนก็ไม่เกิดประโยชน์ เพราะฉะนั้นจึงทำตัวให้ดี

ชื่อเขาจะว่านายตตนายซี้ก็ช่างเถอะนะ ชื่อนั้น ขอให้เราเป็นคนดีก็พอ อย่างในเรือนจำนั้นนะ นายสุข นายทุกข์ไม่มีนะอยู่นั้นนะ มีนายสุข นางสุข นายทุกข์ไม่มี นางสาวรรค์ นายพรหม พรหมโลกแล้วไปอยู่ในเรือนจำ อย่างนั้นแหละชื่อมันไม่เกิดประโยชน์อะไรถ้าคนไม่ดีเสียอย่างเดียว ความชั่วทำคนให้เกิดความทุกข์ได้ เพราะฉะนั้นจงจำค่านักปราชญ์ไว้ให้ดี

เวลาเราจะทำบุญให้ทานนี้ กิเลสมันจะถือว่าการทำบุญให้ทานเป็นเรื่องเล็กน้อย ถ้าเป็น

อาหารก็เป็นอาหารเศษเดน ถ้าเป็นต้นไม้ก็เป็นสะเก็ดของต้นไม้ ไม่ใช่เนื้อใช้หนังต้นไม้ออกเป็นทาน ในหัวใจเป็นอย่างนั้น กิเลสมันหนาแน่นเข้าไปทุกวัน ๆ อันใดที่ก้าวเข้ามาตามความต้องการของกิเลส อันนั้นเป็นคุณทั้งนั้น ถึงจะเป็นโทษขนาดไหน มหันตโทษ มันก็ถือว่าเป็นคุณสำหรับความเสกสรรของกิเลสหลอกคน ต้มตุ๋นคนให้เชื่อและงมงายไปตามมัน

ส่วนปราชญ์ที่สอนไว้กิเลสมันไม่ให้เชื่อนั้นซิ ท่านว่าให้แบ่งกินแบ่งทาน มีแต่กินแต่ใช้ แต่ฟังเพื่อห่อเหิมอย่างเดียวไม่ถูก จะเป็นคนจนตรอกในอนาคต จำให้ตื่นคำนี้ อันไหนที่พอจะทำบุญให้ทานนี้ จิตใจมันเหนียวมันแน่น มันไม่ยอมให้หลุดออกจากมือไปได้แหละ นี่กิเลสตัวนี้มันทรมาณเรา ตายแล้วไม่ได้อะไรเลย กระจุกก็ไม่ได้ ตายแล้วทิ้งเกลื่อนตามถนนหนทาง นี่ดูศิลาเราคนนั่งเต็มอยู่ที่นี่ จะตายกันหมดนะไม่มีเว้น แม้แต่หลวงตาบัวก็ไม่เว้น จะตายกันหมด เป็นแต่เพียงว่าต่างวาระกันเท่านั้น เพราะฉะนั้นจงระลึกถึงความเป็นและความตายไว้เสมออย่าประมาท

ความเป็นอยู่แห่งชีวิตในอัตภาพนี้ เราจะเสาะแสวงหาอะไรมาเป็นผลเป็นประโยชน์สำหรับธาตุขันธ์ของเราพอครองชีพไป อย่าโลกเสียจนบ้านเมืองเขาเดือดร้อนไปหมด เดียวว่านายทุน เดียวว่าเจ้าพ่อใหญ่ รุกป่านั้นรุกป่านี้ รุกป่าช้า รุกป่าสาธารณะ นั้นเห็นไหมตัวกินบ้านกินเมือง ตัวทำลายบ้านเมือง ใหญ่เท่าไรยิ่งโลกมาก ยิ่งก่อความเดือดร้อนเสียหายให้โลกได้รับความกระทบกระเทือนมาก ใหญ่ประเภทนี้เขาเรียกใหญ่ผีใหญ่ยักษ์ อย่าพากันใหญ่อย่างนั้นนะ ให้ใหญ่ด้วยศีลด้วยธรรมใหญ่ด้วยความเป็นคนดี อยู่ด้วยกันเป็นผาสุก

อะไรเป็นที่ของเขาก็รู้ ของเราก็รู้ ไปรุกล้ำหาอะไร ไปบุกรุกเขาหาอะไร อันความโลภนี้มันไม่พอแหละ สมมุติว่าบุกรุกได้ตรงนี้แล้วมันก็จะเอาตรงนั้น แล้วมันจะเอาตรงนั้น นี่ละความโลภมันไม่เคยมีความพอดีละ มีแต่โลภเรื่อย ๆ โลภจนตาย จำเอาไว้สิ่งนี้ อย่าให้มันมาบังคับจิตใจเราจนลืมนั่นลืมนี่ตัว จนตายทิ้งเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์

ความโลภมันอยู่ไหนไม่ตื่นนะ ความตระหนี่ถี่เหนียวกับความโลภมันเป็นเพื่อนกัน เป็นสหายกัน คนใดตระหนี่มากโลภมากเห็นแก่ตัวมาก เห็นแก่ได้มาก ไปอยู่ไหนก็ขวางบ้านขวางเมืองเขา พระก็เป็นได้ อยู่ในวัดก็ขวางวัด ไปในบ้านในเรือนก็มีแต่ประจบประแจง ขอเขาทำนั่นทำนี่ ร้อยเล่ห์พันเหลี่ยม อันนั้นขาดอันนี้ขาด ไม่มีวันพอดีและสมบูรณ์เลย ไปบ้านใดเรือนใดมีแต่ขอเขา อาตมาขาดอันนั้น อาตมาขาดอันนี้ นี่ละความโลภกับความตระหนี่ ได้มาแล้วก็หึงหวง จะจ่ายจะใช้อะไรใช้ไม่ได้ จะแจกพระแจกเณรก็แจกไม่ได้ ขนไว้ในตู้ในหีบเสียจนกระทั่งเปื่อย เราเห็นเองนะไม่ใช่มาพูดเล่น ๆ เราก็เป็นนักเที่ยวทั่วประเทศไทยนี้ เข้านอกออกในได้หมดไม่ว่าวัดราษฎร์วัดหลวงวัดอะไร เข้าหมดเห็นหมด จึงนำมาพูดได้อย่างสบายนะซิ

ฟังซิ ผ้าไตรจีวรบริวารต่าง ๆ ที่เขามาถวาย ขนเอาไว้ กว้านเอาไว้ ๆ จนกระทั่งเปื่อย เวลาเอามาใช้-ใช้ไม่ได้เลย มันเปื่อย นานหรือไม่นานก็ฟังซิ จีวรมีแล้วไม่ได้ใช้จนเปื่อยหมดเลย โอ๊ย สลดสังเวช เราเลยไม่ลืม ปักหัวใจอย่างลึก โห พระอย่างนี้ก็มี พระชี้โลกถึงขนาดนี้ก็มี ไม่มองหน้ามองหลังไม่มองใครทั้งนั้น ขอให้ได้โลก ใช้ไม่ได้ก็ตามขอให้เห็นมันเปื่อยต่อหน้านี้ก็พอใจแล้ว นั่นฟังซิ สลดสังเวชบ้างไหมชาวพุทธเรา

ความเห็นแก่ได้ก็อยู่ในนั้นอีกด้วยนะ เห็นแก่ได้ โลกก็โลภมาก เห็นแก่ได้เห็นแก่ตัวนี่มาก อยู่ในวัดก็วัดแตก เพื่อนฝูงไม่ค่อยมีนะ อยู่ในวัดนั้น พระเณรไม่ค่อยไปเกี่ยวข้องไม่ค่อยไปติด อยู่คนเดียว ๆ ได้อยู่กับความตระหนี่ก็พอใจแล้วคนประเภทนั้นนะ ตายแล้วเอาความตระหนี่มัดคอไปเลยพระประเภทนั้น เราบวชก็จริงแต่กิเลสมันไม่ได้บวชละซิ มันเคยโลภมันก็โลก มันเคยตระหนี่ถี่เหนียวมันก็ตระหนี่ถี่เหนียว มันเคยมีนิสัยเป็นยังไงมักจะเป็นอย่างนั้นไม่ค่อยจะสนใจแก่แหละ

ที่เขาสนใจแก่มืออยู่ที่อำเภอศรีสงคราม เราเคยได้เล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง อันนี้เป็นคดีดีนี่ อีตาคนนั้นแกมีสองผัวเมียเท่านั้นแหละ อายุแกในราว ๕๐ นี่แหละ เงินทองข้าวของในสมัยนั้นเขาเรียกว่าค่าเงินหมื่น คนถ้าลงมีเงินหมื่นแล้วรำลือกัน เงินล้านสมัยนี้สู้ไม่ได้ สู้เงินหมื่นแต่สมัยก่อนไม่ได้นะ นี่เขามีเงินเป็นหมื่น ๆ เวลาจะทำบุญให้ทานก็ไม่อยากทำ ไปซื้อของเมียให้ไปซื้อของไปจ่ายตลาดนะ ถือตะกร้าเปล่าไปฉันไต้ถือตะกร้าเปล่า ๆ นั่นละมาฉันนั่น ซื้อไม่ลง ตระหนี่ถี่เหนียวจะซื้ออะไรมากินซื้อไม่ลง ซื้อไม่ได้ ความตระหนี่ไม่ยอมให้ซื้อ

แต่มีดีอันหนึ่งพอกลับมาแล้ว ทำไม่ไม่ได้อะไรมา เมียถาม โอ๊ย ซื้อซื้อไม่ลง เจ้าไปซื้อชะไป ให้เมียไปซื้อนะ พอเมียไปซื้อ ซื้อมาเท่าไรไม่เคยถามนะ ราคาเท่าไร อันนั้นราคาเท่าไร ๆ กินได้สบาย นี่อันหนึ่งดีอันหนึ่งนะ คือเจ้าของไม่เชื่อตัวเอง ไปซื้อมันซื้อไม่ลง กลับมาแล้วให้เมียไปซื้อ เมียไปซื้อบางที่ทำประชิดผัวด้วย คือซื้อมาก ๆ ผัวก็ไม่ว่าอะไรนะ พอใจ ถ้าเมียไปซื้อมามากเท่าไรหมดเท่าไรไม่เคยถาม นี่ข้อหนึ่งที่เป็นคดีอันดี

แล้วอีกข้อหนึ่ง วันนั้นเผอิญเราเดินกรรมฐานไปทางนั้น เขานิมนต์ฉันในงาน มันหากมีแหละไปที่นั่นที่นี้หากมีงานจนได้นั้นแหละ เขาก็มานิมนต์เราไปในงาน ร่วมงานด้วยเราก็ไป ไปแล้วเขานิมนต์เราเป็นองค์เทศน์ เราก็เทศน์ให้ฟังธรรมดา ๆ นี่แหละ เทศน์ไปโดนเอาใจดำแก ยังไงไม่รู้วันนั้น ไปทำงานทำการอะไรไม่พูดทั้งวัน นั่งก็ขริม เดินก็ขริม อะไรขริมหมด เกรงขริมตลอดเวลาผิดความสังเกตของหมู่เพื่อน ก็เลยถาม

อ้าว เป็นยังไงแต่ก่อนก็เห็นมีรีนเริงบันเทิง วันนี้ทำไมถึงเงียบ ๆ ตลอด เป็นอะไรได้รับความทุกข์ความทรมานอะไรบ้างถึงเป็นอย่างนี้ อ้อ เรื่องความทุกข์ก็ถูก หรือความสุขก็ไม่น่าจะ

ผิด แก้วว่า มันเป็นยังงี้ว่าไปซิ ก็เมื่อเข้านี้ยังงี้ไปในงานเขา เขาทำบุญบ้าน แล้วไปทำบุญให้ทานเสร็จแล้ว ท่านมหาบัวเป็นองค์เทศน์ว่านั่น ท่านเทศน์ถึงเรื่องความตระหนี่ถี่เหนียว แล้วพูดถึงเรื่องความเสียสละ แล้วความตระหนี่ถี่เหนียวมันมากองอยู่กับเราหมด แก้วว่านั่นนะ แล้วเวลาตายไม่ได้อะไร ท่านก็เทศน์ว่าตายไม่ได้อะไร เราก็จินตนาการดู ตายเราจะเอาอะไรไป เราก็มองไม่ได้อะไร ตรงนี้ละเศร้าโศก เงินทองข้าวของมีมากมีน้อยเท่าไรก็ไม่เป็นประโยชน์

ลูกก็ไม่มี มีแต่ผ้าเม็ยสองเต้าเท่านั้นแหละ เลยเกิดความโศกเศร้าเหงาหงอย แล้วพลิกใจ แต่นี่ต่อไปจะไม่เป็นคนประเภทนี้อีกแก้วว่า นี่ละที่เป็นคติ จะเป็นนักทำบุญให้ทาน เอ้า หมดก็หมด เป็นก็เป็น ตายก็ตาย ตระหนี่เราก็คเคยตระหนี่มาแล้วความสุขก็ไม่เห็นมีเท่าไร ก็เหมือนโลก ๆ เขาดี ๆ นี่เอง ดีไม่ดีทุกซั๊กกว่าเขาอีก

เพราะเรามีสมบัติมากด้วย เราตระหนี่ถี่เหนียวมากต้องหึงหวงมาก เป็นทุกซั๊กว่าโลกเขามาก คราวนี้จะต้องแบ่งให้กินให้ทานให้สม่าเสมอตั้งที่ท่านว่า ตั้งแต่นั้นมา ที่นี้เอา เม็ยจะไปจ่ายตลาดก็ไป ผ้าไปจ่ายตลาดจ่ายได้สบายเลย ทำไมแกพลิกได้ขนาดนั้น แล้วการทำบุญให้ทานนี่จนเป็นหัวหน้าเขาเลย จากนั้นมาแล้วเป็นหัวหน้า มีงานอะไร ๆ เขาต้องมาเชื่อเชิญแกแต่ก่อนแกไม่ค่อยมีญาติมิตรเพื่อนฝูงอะไรแหละ เพราะความตระหนี่ถี่เหนียวมันตื้ออกไม่ให้มีใครมาติดมาพันได้แหละ ความเห็นแก่ตัวใครก็ไม่อยากเข้าไปใกล้ซัดติดพัน ที่นี้พอเป็นนักเสียสละตั้งแต่บัดนั้นมาแล้วก็เป็นหัวหน้าเลย มีงานอะไรเขาก็ต้องมาเชื่อเชิญไป

แล้วผจญงานศพของหลวงปู่ตื้อนี่ หลวงปู่ตื้อ บ้านข่า เราก็นึกว่าแกตายไป ๕ ทวีปแล้วนะ เราไปนั่นแกเข้ามา แกบวชเป็นพระ แกเข้ามามาราบ ท่านจำผมได้ไหม ผมก็ชื่ออย่างนั้น ๆ แกเล่าให้ฟัง พอว่าชื่ออย่างนั้น จากนั้นแกก็เล่าเรื่องของแกให้ฟังละซิ เราถึงได้รู้ชัดเจนด้วย แล้วชาวบ้านเขาก็เล่าให้ฟังด้วยว่าแกเป็นคนใหม่ อันนี้เราทราบมาก่อนหน้าที่แกเล่าแล้วแหละว่าแกเป็นคนใหม่ เวลาที่แกก็ออกบวชแล้ว สละเม็ยออกบวช ไปเลย

แกมาเล่าให้ฟัง ผมได้เป็นผู้เป็นคนมากก็เพราะท่านมหา ผมกราบท่านไม่ลืมนเลย อยู่ไหนก็ตามผมไม่นึกว่าผมจะได้พบท่านมหาอีก วันนี้อย่างมาพบกันจนได้ บุญผมมี ท่านมหาเป็นคนลากผมขึ้นจากรกผมไม่ได้ลืมนเลยนะ ผมเป็นผู้เป็นคนมาทุกวันนี้ เพราะท่านมหาเทศน์อยู่ที่บ้านนั้น ๆ บอกชัดเจนเลย เทศน์เรื่องที่ว่านี้แหละ ผมเป็นผู้เป็นคนมาตั้งแต่บัดนั้น

เวลานี้ผมขึ้นบานหรรษาภายในจิตใจ การทำบุญให้ทานผมก็ไม่อดไม่อัน ทานเสียเต็มทีแล้วก็มาบวช เสียสละไปหมดเลยแก้วว่าอย่างนั้น ความตระหนี่ถี่เหนียวก็เคยตระหนี่ ความเสียสละก็เคยเสียสละ ผมนี้เต็มภูมิเดี๋ยวนี้แกพูด แกบอกว่าแกเต็มภูมิทั้งสอง คือความตระหนี่แก่ก็เต็มภูมิของแก เคยเต็มภูมิมาแล้ว ความเสียสละก็เสียสละเสียจนบวช นี่เป็นคติได้เป็นอย่างดี

ขอให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้ อันนี้เป็นคติสด ๆ ร้อน ๆ ไปเผาศพหลวงปู่ตื้อนี้ แกมาหามาเล่า เรื่องให้ฟัง ยกบุญยกคุณกราบแล้วกราบเล่า แกเห็นบุญเห็นคุณ ถ้าไม่ใช่ท่านมหาไปเทศน์ผมตายเลยเชียว มันจะตกนรกหลุมไหนก็ไม่รู้แหละนะแกว่าอย่างนั้น

การทำบุญให้ท่านทำเถิด ที่เราจะจนได้ตกนรกหมกไหม้หรือได้รับความทุกข์ความทรมานเพราะการทำบุญให้ท่านนี้ให้เห็นเสียที ไม่เคยเห็น ปราชญ์องค์ไหนก็ไม่เคยมีที่จะล่มจมเพราะความเสียสละ และไม่เคยสอนผู้ใดว่าให้ละเว้นการให้ท่านมันจะฉิบหาย ไม่เคยมี มีแต่สอนทั้งกินทั้งทานเป็นคู่เคียงกันไป ท่านสอนเป็นคู่กันเลย ทั้งกินทั้งทาน คือธาตุขันธ์ก็เป็นความจำเป็นที่เราจะต้องวิ่งเต้นชวนชวายนามมาเยียวยาเขา ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับธาตุกับขันธ์ก็หามาเยียวยา อันใดที่มีความจำเป็นเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจซึ่งเป็นเรื่องใหญ่โตมากก็ให้สร้างแต่ทางอาหารของใจได้แก่บุญ ให้สร้างคุณงามความดีคือบุญไว้ให้เป็นผู้ไม่จนตรอก มีสมบัติทั้งสอง สมบัติภายนอกคือส่วนร่างกายนี้ บำรุงร่างกายก็ให้มี สมบัติภายในเป็นเครื่องบำรุงจิตใจได้แก่บุญได้แก่กุศลก็ให้มี เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วอยู่ก็สบาย ตายไปก็สบาย นี่ละธรรมชาติของจอมปราชญ์ พวกนี้จำให้ดี ระลึกไว้จนถึงวันตาย จะตายด้วยความผาสุกเย็นใจ

ส่วนธรรมชาติของกิเลสไม่ว่าอย่างนั้นนะ มันพลิก กูกินคนเดียวมันสบาย เหมือนอย่างเศรษฐกิจที่ว่า เจ้าก็บ่ต้องกินหรือกินขมเบื่อง กินผู้เดียวแต่ข้อย เห็นไหมล่ะ แต่ก็ยังมีนิสัยนะ จนสำเร็จเป็นพระอรียบุคคลได้นะ อย่างนั้นละกิเลสมันบาง ๆ มันปิด เหมือนกระดาดปิดตาเรานี่ ปิดบาง ๆ มันก็มองไม่เห็น กิเลสบาง ๆ เท่านั้นมาปิดแก้ไขให้ลิ้มเนื้อลิ้มตัวไปหมดเลย จนพระโมคคัลลาน์ไปทรมานเอาได้แล้วก็พาไปเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทรงเทศนาให้ฟังแล้วได้สำเร็จพระโสดาขึ้น แน่ะ ก็เป็นอย่างนั้นแหละคนมีนิสัยอยู่แล้ว ก็เพิ่มความดีขึ้นทันทีทันใด

นี่เราก็ได้ทราบทุกด้านทุกทางแล้ว ดีก็ได้ทราบ ชั่วก็ได้ทราบ จากบุคคลอื่นมาเป็นคติเครื่องเตือนใจเรา ที่นี้ก็ให้นำไปปฏิบัติ แก้ไขตัดแปลงตัวของเรา อย่าไปตื่นโลกตื่นสงสารจนเกินไป มันมีแต่เกิดกับตายเท่านั้นแหละ ความดีนรกนระวนกระวาย ดิ้นทั่วโลกดินแดน ไม่ว่าเมืองในไม่ว่าเมืองนอกไม่ว่าเมืองไหน ตัดดินเป็นบ้ำกันอยู่ แล้วไปถามชिरายไหนได้รับความสุข ความเจริญความสบาย ที่เราห่อ ๆ เป็นบ้ำกับเขานั้น มีแต่กองทุกข์ทั้งนั้น นั้นยังไม่มีธรรมเป็นเครื่องยับยั้งด้วยแล้ว ยิ่งหมუნเป็นกงจักรเลยเถียว

ตื่นตามาเข้านี้ไม่ได้มองเห็นกันแหละ พ่อแม่กับลูกมองไม่เห็นหน้ากัน ต่างคนต่างวิ่ง ๆ บ้านเขาเจริญ - เจริญด้วยกงจักรนั้นแหละ พิจารณาซิ ถ้าไม่มีธรรมเป็นเบรกห้ามล้อ หากความสงบเย็นใจหาความสุขไม่ได้ เช่นอย่างเราเป็นชาวพุทธ เวลาทำการทำงานหนักมาก ๆ มันจะเป็นจะตายก็วิ่งเข้าห้องพระนะ ไหว้พระสวดมนต์ระลึกถึงคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ระลึกถึงทาน ศีล ภาวนาของตนที่ได้บำเพ็ญมา จิตใจเย็นฉ่ำอยู่ในภายใน เวลานั้นรู้

ลี้กสบายแสนสบาย

ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ระลึกถึงคุณงามความดีที่เราได้สร้างมามาก
น้อย ระลึกตรงไหนก็เต็มหัวใจ ๆ เพราะเราได้ทำไว้ทุกอย่าง ๆ แล้ว นั่นละเป็นเครื่องหนุนเรา
นี่ละผู้มีธรรมในใจ ชาวพุทธเป็นชาวพุทธแท้ ๆ เป็นอย่างนี้ ไม่ใช่ชาวพุทธแต่ชื่อเฉย ๆ นะ
ชาวพุทธทำตามกิริยาของศาสดาพาทำแล้วจะเย็นใจ สบาย ไม่มีเวลาไหนเป็นเวลาปลงวาง ก็
เวลาเข้าห้องพระนั่นแหละเป็นเวลาปลงวางทุกซั้ทั้งหลาย มีแต่ความสุข มีแต่อรอดแต่ธรรม
เต็มหัวใจ กราบไหว้บูชาเป็นขวัญตาขวัญใจในห้องพระประธานแล้วเย็นสบาย พวกกันจำเอานะ
วันหนึ่ง ๆ ให้เข้าไปปลงความทุกซั้ให้ได้ในห้องพระนะ

เอาละพอ